

Studieprøven i dansk som andetsprog - en ny prøve

Else Lindberg

Pædagogisk konsulent.
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og
Integration.

Studieprøven i dansk som andetsprog afholdes første gang ved prøveterminen maj/juni 2002 og erstatter dermed Danskprøve 2, der siden slutningen af 70'erne har været det dansksproglige adgangsgrundlag til videregående uddannelser for kandidater, som ikke har en dansk adgangsgivende eksamen.

Udviklingen af studieprøven Dansk som fremmedsprog blev igangsat af undervisningsministeriet i foråret 2000. Udgangspunktet for dette udviklingsarbejde var en behovsundersøgelse på de videregående uddannelser, som områderne for Folkeoplysning og De Videregående Uddannelser gennemførte i samarbejde. Som grundlag for undersøgelsen benyttedes de funktionelle beskrivelser af sprogfærdighed, såkaldte *Can-Do-Statements*, som er udviklet af den europæiske sammenslutning *Asso-*

ciation of Language Testers in Europe (ALTE). Disse funktionelle beskrivelser viste sig at være særdeles anvendelige i analysen af, hvilke sproglige krav, der må stilles ved optagelse på en række videregående uddannelser. Det viste sig bl.a., at de receptive færdigheder i væsentlig grad udgør en barriere på studierne.

Ministeriet nedsatte efterfølgende en arbejdsgruppe af fagkyndige, der bistod med at udarbejde specifikationer for en færdighedsprøve, hvor prøvens formål, fokus og format blev nærmere fastlagt. På grundlag af disse specifikationer blev der udarbejdet prototyper på opgaver, som blev afprøvet, evalueret og justeret.

Studieprøven svarer til den hidtidige Danskprøve 2, dvs. Europarådets angivne C1-niveau (*Higher Level*).¹ I mange

europæiske lande er dette niveau adganggrundlaget for videregående uddannelser (f.eks. *Test in Swedish for University Studies* (TISUS) og *Certificate of Advanced English* (CAE)).

Og hvad karakteriserer så i øvrigt den nye prøve? Som udgangspunkt er der tale om en kriterierelateret færdighedsprøve, som omfatter de fire kardinalfærdigheder i kommunikativ kompetence: læseforståelse, skriftlig fremstilling, lytteforståelse og mundtlig kommunikation. Der er således opstillet kriterier som gør det muligt at bedømme de receptive og produktive færdigheder i forhold til fastlagte og beskrevne niveauer inden for de enkelte færdigheder. Denne bedømmelsesmåde står i modsætning til en normrelateret bedømmelse, hvor man bedømmer besvarelserne i forhold til hinanden. De receptive færdigheder har fået en fremtrædende plads, og mundtlig kommunikation er gjort til en væsentlig og selvstændig del af prøven.

Præstationerne vurderes som en profil af de enkelte færdigheder, hvilket gør prøveresultaterne informative for brugerne og giver kandidaterne mulighed for selektivt og målrettet at forbedre profilen efter behov. Der er ingen begrænsning på det antal gange, man kan indstille sig til Studieprøven, og en bestået mundtlig eller skriftlig del skal ikke tages om. Har man f.eks. bestået den skriftlige del, kan man ved en senere prøvetermin indstille sig til den mundtlige del og omvendt.

Da der er tale om en højrisiko-prøve

har der været mange overvejelser mht. de krav, der må stilles til prøvens kvalitet. Det har f.eks. haft betydning for valget af læse- og lytteformål i opgaverne og den mere tekniske afprøvning af de receptive færdigheder, som er lagt ind i 'opgavebatteriet' for at styrke validiteten og reliabiliteten. Opgaverne er gjort indholdsmæssigt brede, således at flere tematiske domæner dækkes i teksterne, uden at disse dog er tilpasset bestemte studieretninger.

I skriftlig fremstilling er der sat fokus på funktionelle sproghandlinger som f.eks. at kunne videregive faktuel information, tage stilling til udsagn og underbygge med relevant og sammenhængende argumentation. Dette gælder også for mundtlig kommunikation, hvor prøvegrundlaget i øvrigt er en række emner, som kandidaterne forbereder ved at søge informationer og lægge det fokus på emnet, som de selv finder interessant og relevant for samtalen under prøven.

De bindende regler for prøven fremgår af bekendtgørelse nr. 76 af 12. februar 2002 om prøver inden for undervisning i dansk som andetsprog for voksne udlændinge m.fl., som er udstedt af Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration. De endelige prototyper indgår i en vejledning om Studieprøven, som udsendes af ministeriet i løbet af april måned 2002.

Note

1 Se Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment, Cambridge University Press, 2001.